

Die afstandelijkheid heb ik denk ik nog steeds wel.
Maar ja, dat is een fameuse anekdote dat mijn moeder tegen mij zegt van ja...
...jij maakt nooit ruw met mij en dan kan ik daar...
...wet je hoe dat komt, omdat je niet echt van me houdt.
Het is wel awesome dat je mij houdt.
Jij had een boekje had jij nog bestudeerd toch voor vandaag?
Nee, dat had ik niet gedaan. Ik had namelijk beloofd om mijn...
...erinneringen zoals op papier gezet in de afgelopen weken...
...eens kort door te nemen.
Wat moet je er nou wel in zetten, wat moet je er nou niet in zetten...
...en hoe moet je dat dan in elkaar zetten enzovoort.
Maar ik kan wel aankondigen dat volgende week...
...hook ik een ontzettend leuke...
...sign-fiction-geman te bespreken, die heet...
...de Black Cloud.
Fantastisch boek kan ik anders zeggen.
Dat deed van Glauwe 58, maar dat doet er niks doen.
Die is geschreven door een astronoom, dus hij weet waar die het over heeft.
Ik kan het van harte aanbevelen, maar ik zal het volledig uit de doeken doen...
...volgende week, waarom ik het van harte kan aanbevelen.
De Black Cloud heet het.
Of het leven erbij is, ik denk het nog wel, nog steeds.
Maar goed, ik wou het hebben over mijn herinneringen.
Wat moet je er nou in zetten?
En laten we dan maar beginnen met...
...jij hebt twee zangers, naam de autobiografie, dit is autobiografisch...
...daarover zo meer.
En je hebt natuurlijk de biografie.
En de biografie is een geliefd genre, zoals je weet.
Heel veel mensen zeggen, ik lees de aangeschiedenis, dat is tot daar maar...
...klees uit liefde biografieën.
En ik moet zeggen, ik ben helemaal geen groot liefhebber van biografieën.
En dat is om meerdere redenen.
Ten eerste, word je dan toch heel sterk gericht onvermijdelijkerwijs...
...op één specifieke persoon.
Waardoor onvermijdelijkerwijs ook de belichting van...
...de rest van het toneelstuk vaak wat minder is.
Je hebt van die foto's en dan kun je één persoon haal je eruit...
...en die rest staat een beetje bistig er omheen.
Bij wijze van spreken, dat idee.
En mijn tweede grote beswaart tegen vrijwel alle biografieën...
...die ik recent heb gelezen, en dat zijn helemaal niet zoveel.
Is dat zoveel te dik zijn?
Het is verschrikkelijk, werkelijk.

Alsof ze niet op kunnen houden.
En laat ik daarvan.
En boondien is de dikte eigenlijk helemaal geen kwaliteitsgarantie.
Laat ik een hele behoevende biografieën noemen.
Dat is hier een cursio over Hitler.
Dat zijn twee zulke dikke delen.
Ja, ik wijze het nu even aan.
Dat zal het zijn, dat is 6 centimeter, 7 centimeter.
Ja, want het is veel te dik, heb je gezegd.
Ik zeg hallo.
Dat had prima samengevat kunnen worden in een monografie van...
...pakken bij het 400 bladzijden.
Sowieso begin ik al bij meer dan 400 bladzijden begint voor ons...
...om altijd te denken, had dat niet wat beknopter gekund.
Ja, behalve.
Want dat heb je nog wel eens bij dikke boeken...
...en dat je denkt, ben blij dat ik dik is...
...omdat het zoveel rijk te spannend is.
Ja, de Graaf van Monte Christen is ook hartstikke dik...
...maar dat vind ik niet erg.
Al naar Kareninaus duizend bladzijden ook niet zo erg.
Maar in de biografie kan je wel eens denken, nou, nou, nou...
...moeten we dat nou allemaal weten.
Zoals je ook nog wel eens leest...
...dat van die hele behoevende autoes dan zo'n archief wordt aangelegd...
...gaat het nog eens bij een heel verhaal over het archief van D. H. Lawrence.
Dat is de man van Lady Chetvally Slover.
En toen stond een stukje bij dat alle briefkartaal zijn moeder.
Hij schreef een hoop briefkartaal.
Die werden ook allemaal gearchiveerd.
Die teksten waren helemaal drie mal gelezen...
...en die teksten werden ook afgedukt.
Dat je denkt, kom op, jongens.
Wat is dit volgensin?
Ja, ik zag nu.
Ik heb niet gelezen, maar ik zag nu...
... twee boeken over Gerrit Kouwenhaar...
...duizend pagina, samen dat je ook denkt, na, na, na.
Goed, ik ben geen liefhebber van de gedichten van Gerrit Kouwenhaar.
Dat zou misschien een rol spelen.
Ik wil er best wel eens in kijken, maar duizend platzijden.
Dat is wel wat.
Maar we keren terug naar Ian Kurschel.
Twee delen over Hitler.

En dat tweede deel, dat gaat natuurlijk...
... een behijpje over de later jaren 30 en de Tweede Wereldoorlog.
Dus daar kun je nog iets bij voorstellen.
Maar het eerste deel gaat toch over deels over die kabouten politiek.
Hoe om aangenaam ook in de Wijnbaar Republiek in de jaren 20.
Dat je ook denkt, ja, moet dat nou...
Dat wil zeggen, heel interessant.
Maar moet het in een biografie over Hitler ook nog zo'n dik deel zijn?
Dat is mijn probleem, eigenlijk.
Dan moet je specifiek over de hele Wijnbaar Republiek schrijven.
En wat daar meer zijn van, zijn waarom het verkeerd gelopen is.
En dan gaan ze maar doen.
Dat heen een noodlot van Duitsland in het interbellum, zal ik me zeggen.
En, nou ja, het probleem met die dubbel biografie van Kurschel...
Ja, sowieso, het klinkt ontzettend lullig natuurlijk uit mijn mond.
Het is een ongelooflijk eivig, een gren door en door competente historie.
Ik is die Kurschel.
Maar ook, ik vond zijn boek over de wereld te zien,
is naar 45 ook niet indrukwekkend.
Betrekkelijk klicemaatig.
Maar goed, dit daarziden is natuurlijk ook lastig, een lastig thema.
Maar in het geval van Hitler is een aangenaam bewijs voor het feit dat het heel anders kan.
En dat is dat fameuse boekje van Hafner.
Anmerking met zo Hitler.
Ik weet niet hoeveel bladzijden het is, maar als het 130 bladzijden is, is het veel.
Misschien nog wel 150, ik weet het gewoon niet, maar...
Het is ver weg de beste biografie, de meest interessante, stimulerende.
Een klein boekje wat eigenlijk de vragen stelt, die je moet stellen over Hitler.
Niet waar hij heeft een hoofdstuk, daar weest hij in de tijd,
is Hafner daar heel zwaar onbekritiseerd.
Erfolge, succes.
Ja, je kunt het bovendien, het is heel, heel helder, Duitsers.
Je hoeft je niet bang, je kunt het zo, het is prima vertalen, daar niks, daar niks meer.
Moet ik geen kritische kritiek op hebben.
Maar je kunt het ook prima naar Duits lezen.
Erfolge natuurlijk, laat maar dat niet vergeten.
Dat Hitler in alle opzichten in de jaren 30, zowel in de buitenlandse politiek,
vooral hij succesvol was.
Omdat hij op een aantal punten geen moeite had om hele rare keuzes te doen.
En natuurlijk ook vrij scherp zag dat hij Duitsland kon gebruiken met een soort bluff-politiek.
Omdat Dengels en de Frans eigenlijk helemaal niks,
de Pietsens-politiek hoeven verder nu een aantal te besteden.
Maar dat je Hitler kon beschermen, omdat een deel van een Hitler-biografie erfolge was,
dat was toch mooi.

Dat hij daarom gaan bekritiseerd is, dat je ook denkt,
nee, ja, verklaar maar eens om Hitler,
het waren en toch een grote moderne cultureel geanfanceerde nationaar
naar een zo ongelooflijk noodlot heeft weten te sturen.
Dat is toch een wezenlijke vraag, zou je zeggen?
Ja, dat zeker, zeker.
Dus als je iets over Hitler weet, dan is...
Waarom was daar dan kritiek op dan?
Want dat is toch een goede vraag.
Ik had helemaal niet mocht zeggen dat Hitler enig succes had behaald.
Waar had hij natuurlijk wel jammer genoeg?
Had hij me helemaal geen succes behaald?
En was het misschien anders gelopen?
Maar dus ik zou zeggen voor elke,
voor iedereen die niet per se professioneel geïnteresseerd is
in alle details van de Duitse geschiedenis,
inclusief, en zeggen kleine duizend bladzijden over Adolf Hitler.
Leeshavner, daar kun je iets van opsteken.
Je kunt met havken zeker zien in discussietreden.
Avner heeft andere beknopte boekjes geschreven.
Hij heeft ook over Churchill geschreven.
Naar cent heb ik nog die biografie van Churchill geleist van Andrew Roberts.
Dat is dan nog één deel.
Maar zelfs bij Roberts dacht ik ook wel eens,
die is lolig om te weten dat Churchill soms twee keer per dag in bad ging.
En ja, dat hij altijd zijde onderbroek trouw.
Maar ik vertel het nu.
Maar ook die biografie had nog wel iets beknopter gekund.
En dan heb je natuurlijk alle biografieën van prominente Nederlanders
die dan ook vaak 6, 7, 800 bladzijden komen op.
Dat was in 100 bladzijden ook goed te doen.
In 100 bladzijden kun je echt een hele scherpe, neem havner.
Denk er zo over na, hou het beknopt.
Laat zien wat voor persoon het is.
Dat kun je best doen in een enkele tien kan er bladzijden.
Dus ik vind veel biografieën veel te dik.
En dat is natuurlijk het lastige punt keuzes maken.
Van wat laat ik weg en wat laat ik staan.
Nou, de keuze bij veel biografieën is bij laten niets weg.
Helemaal niets laten bij weg.
Alles moet erin.
En ik moet zeggen, dat is natuurlijk ook wel enerzins begrijpelijk.
In dit verband wil ik nog wel aan ik dood te vertellen
over mijn eigen dissertatie.

Want ik vond de slotte iets van 350 pagina's geworden.
En ik las het nog eens door toen de hele boel zo'n beetje op schrift stond.
En toen dacht ik zou het niet wat korter kunnen.
Dus dan had ik een goede collega gevraagd.
Het kan het niet een beetje korter.
Nou, hij had zich heel goed van zijn taak gekweten.
Want ik weet niet precies hoeveel, maar goed te halen.
Zonder al te grote moet een kwart uitgeknipt of aangegeven.
Een kwart zou er wel uit kunnen.
Zonder dat de grote verliezen ontstaan in coherentie en argumentatie.
Ik moet zeggen, ik was toch nog al een beetje pissig
dat hij een kwart uit had gehaald.
Dus ik heb op zijn goede advies.
Heb ik het kwart niet eruit gehaald.
En op mijn slechte advies heb ik het gewoon in laten staan.
Want je bent zo tevreden over wat je geschreven hebt enzovoort.
Nou ja, nu kunnen we langzamerlijk overschakelen.
Kijk, het begint weer te regenen.
Je vroeg je een broon je net af te vragen.
Het is wel heel lang droog geweest.
Wat zou dat toch mis zijn?
Ja, hier moet je ook misschien dat je het andere ruidje achter.
Dan is regent het in je auto in.
Ja, hier dit.
Als het benauwd wordt, dan kunnen we altijd.
Misschien duurt het niet lang.
Nou, dat weet ik zo net niet eerlijk gezegd.
Vooral omdat ik een lekkage op zolder heb.
Dat wordt regent het extra.
Je bent je meer bewust van het feit dat het regent.
Waardoor een zekere lekkage op.
Is je muurtelstuk?
Nee, nee, nee, die koekoeken die erop staan.
Die dakkapellen zal ik maar even zeggen.
Die zijn aan de rechterkant kwetsbaar voor lekkage.
Bij ons lekt het al 40 jaar.
En dan wordt het een tijdje.
Dan komt er een loodvriet en dan wordt er iets aangedaan.
Nou, dan is het een paar jaar.
Dan werkt het wel en dan begint het toch weer.
Dus nu moet er weer een loodvriet komen.
We waren even afgevouwd.
Want ik was net bezig om te switchen van de biografie naar de autobiografie.
Namelijk een boek wat de persoon zelf over zichzelf schrijft.

En nou ja, je begrijpt al wel wat de problemen met een autobiografie zijn.
Namelijk dat de betrokken wel geneigd is om zo zelf in de zo gunstig mogelijk kachlicht te stellen.
En bovendien iedereen die in de loop van zijn leven een rol heeft gespeeld.
Of als ondersteuning te prijzen.
Of medogeloos te bekritiseren wanneer die betrokkenen hem hebben.
Tegen gewerkt.
En hij zal ook geneigd zijn om wat hij dan ook gedaan heeft in zijn leven.
Ook als dat door de buitenwachtendensist negatief is beoordeeld.
Om dat zo positief mogelijk in het licht te zetten.
En ook eigenlijk vooral te schrijven over wat hij allemaal niet bereikt heeft.
En waar hij allemaal niet voorzitter van is geweest.
Hoe ongelooflijk positief de andere boeken die hij geschreven heeft zijn beoordeeld.
En dat hij algemeen beschouwd werd als de beste tv performer ooit in de...
Kortom allemaal aargeografie zoals dat heet.
Heilige en heilige leven wordt er van gemaakt.
Er hebben heel weinig autobiografen die zo zelf natuurlijk scherp in het licht willen zetten.
Ik moet er nog bij zeggen dat ook bij die biografietraams.
Dat je vaak in biografiet treft.
Dat je dat eigenlijk de eerste 20, 25 jaar van zo'n leven.
Als ze eigenlijk nog helemaal niet weten dat ze beroemd gaan worden.
En geweldige dingen gaan presteren.
Dat dat vaak de leukste stukken zijn.
Er staat bijvoorbeeld een hele dikke biografie van Han Haarland.
Op zo'n zelf goede biografie.
Maar eigenlijk denk je zodra ze wereldberoemd wordt denk je.
En dan wordt ze de voorzitter van dit.
En ze gaat de lezing houden in dat.
En ze wordt toerenjaagd in de zus.
En nou ja, het is echt al.
En eigenlijk is het al stompgevelend boek.
Terwijl Haarland de eerste stuk van haar levensgeschiedenis echt fascinerend is.
Hoe ze te slot zijn van een briljante Joodse Duitse studenten in de filosofie.
Opduikt na een tal van wonderbaarlijke avonturen in Jooyork.
Dat is fascinerend.
Als je maar wereldberoemd bent, dan ben je totaal oninteressant geworden.
Nu was de vraag.
Autobiografische vraag.
Zou ik dat moeten doen?
Ik wist al direct.
Ik ga ook nooit van mijn leven een complete autobiografie schrijven.
Dat we zeggen over mijn hele leven van.
De geboorte tot en met.
Ik leef nog maar goed.
Volgens heel veel mensen op Twitter ben ik al lang dood.

Dus ik zou het eventueel best kunnen doen nu.
Maar ik ga dat helemaal niet doen.
Want ik denk namelijk dat een groot deel van mijn leven betrekkelijk oninteressant is.
Ik deed het en ik deed dat.
Ik deed zussen en ik deed zo.
Met je middelhuiscrisis.
En dan strompel je dan weer overeind.
En de slotter blijkt de pensioen een hele aangenaamde periode.
Nou, kortom.
Een beetje een beetje voorspelbaar Nederlands burgermans bestaan.
Dus ik dacht.
Wat één als sinds interessant of leuk zou kunnen zijn.
Is namelijk hoe.
Hoe is mijn leven voorlopend tot op het moment dat ik een keuze had gemaakt.
Die ook de rest van mijn leven bepaalde.
Namelijk de keuze om schieten te gaan studeren.
Dit een lichte onmin met mijn familie.
Die vond dat iemand die het gymnasium Berta had.
Vond het ooit wel helemaal of ongetrecht.
Achtelijke idiot was.
Als die zo'n maagig studietje als gezien is.
Dat zou ondernemen.
Zoals iemand tegen mij zei uit de familie Kering.
Wil je nou werkelijk een aanmoedige bestaan in windschoten.
Of in winterswijk leiden.
Niet waar.
Want je moet zorgen dat je een beetje aardig verdient.
En zo.
Allee zijn geefties over hoeveel aardig zou kunnen verdienen.
Die te slot hebben geleid tot het feit dat ik voor een machine heb gestuurd.
Toen was aan de orde mijn tachtigste verjaardag.
Dat is bekend in oktober.
En toen zei de uitgeven.
Wil je niet iets leuks doen voor je tachtigste verjaardag.
Wij kunnen ook iets leuks doen voor je tachtigste verjaardag.
We kunnen dat boekje afmaken wat er nog ligt.
35.000 woorden weet ik wat het is.
Weet niet precies eigenlijk.
Nou ja, dat zag ik eigenlijk.
Quantijdsinspanning niet zo zitten.
Zullen we dan van een bestaan boekje.
Wat nog steeds goed verkoopt.
Een soort luxe editie maken.
Waarbij je een lolige intro schrijft.

Een lolige epilo.
Iets in die geest.
Dat zag ik ook niet zo zitten.
Goud op snee of zo.
Fototje erbij.
0, 0.
Toen zei ze.
Kun je herinneringen.
Toen dacht ik.
Ok, herinneringen.
Maar dan doe ik alleen herinneringen van de eerste 20 jaar.
Want dan ga je niet te gezegd.
Ik deed dit en ik deed dat.
Want je moet van geboorte en feiten
tot een kritische studenten met mij en zo te zijn.
Dus nu heb ik een klein boekje geschreven.
Om precies te zijn.
Net geen 30.000 woorden.
En dat gaat over de hele periode van mijn geboort.
Op 24 oktober 1943.
In Seist.
Tot de med.
Het moment in Utrecht dat ik besloten heb.
Om geen farmacie meer te studeren.
Maar om de schrijvingstraat te studeren.
En vanaf dat moment.
Nou ja.
Dat kan ik een heel verhaal kunnen houden.
Dat is best verleidelijk.
Dat ik enorm leuk geschiedenis heb gestudeerd.
Dat dat een enorm succes is geworden.
Nou ja.
Deels ook natuurlijk.
Een beetje.
Een beetje.
Een beetje.
Deels ook natuurlijk.
Want land dat blinde en enorm koning is.
Dat is sowieso.
Een deels is dat story of my life.
Maar zo is het nu even.
En ik dacht.
Ik vind het wel leuk om op te schrijven.
Ja.

Al die gekkigheid van mijn jeugd.
En ik was toch zeer in een verleiding.
Ik had dat volgens mij ook wel eens gedaan.
Op een wat andere plek.
En vanuit een andere startpositie.
Over de dingen die ik gelezen had als jongen.
Wanneer ik met lezen ben begonnen.
Wat op mijn grote indruk heeft gemaakt.
Al die scènes die nog in mijn hoofd zitten.
Of dat nu kuifje is.
Of in de band van de ring.
Of het kongtikievlot.
Of nou ja al dat soort van zaken.
En ik dacht.
Ik heb dan ook de kans.
Omdat ja.
Ook mijn de gebeurdings van mijn leven.
Ook weer niet zo opwindend zijn.
En het is ook leuk om dan iets te schrijven.
Over wat je nog steeds in je hoofd zit.
Wat in haar hoofd zit.
Je kijkt op de wereld.
Het heeft bepaald.
En natuurlijk.
Er is natuurlijk een hele avontuurlijk deel van mijn leven.
Namelijk tussen september 1944.
En voor jaar 1945.
Namelijk Market Garden.
En daarna sleept daarvan.
Maar ja.
Dat is natuurlijk.
Dat had ik me daar geen bal van herinner.
Want ik was toen een jaar auto.
Market Garden begon.
Ja daarop was ik nog geen twee.
Maar goed.
Het werd ik in ieder geval twee in vijf of vierte.
Dus ja.
Dat is allemaal.
Van horen zeggen.
Dat is eigenlijk onvermijdelijk.
Daarbij rijdt het bekende probleem.
Hoe zit eigenlijk de herinnering.
Van de mensen in elkaar.

Ik moet even een slokje nemen.
Want iedereen kan je vertellen.
Natuurlijk.
Dat die schrijven is heet.
En bij die sommigen zijn er.
Ze hebben al een geweldige herinnering.
Of als ze twee in een half zijn.
Omdat hun huis afgevik is.
Waar ze woonden. Of dat soort dramatische gebeurtenissen.
Ik oostig in me helemaal.
Niets van de oorlog.
Van het bombardement.
Allemaal 0,0.
Mijn. Ik zal het zo vertellen.
Wanneer mijn herinneringen starten.
Dus wanneer starten.
Bij de meeste mensen herinneringen.
Nou.
Een half vier zo'n beetje.
Hoe komt het dan dat je dan gaat herinneren.
Ja dan ken ik.
En zijn er dan toch processen.
In de herzenschaande.
Waarbij eigenlijk ook.
Je persoonlijkheid.
Als het waren coaguleerd.
Tot een soort van.
Weliswaar word je ook.
Met die eigenschappendeels geboren.
Needs en neutre.
Allerbij een beetje ongetwijfeld.
Maar vanaf die leeftijd.
Soms.
Gaat de kaas van herinnering.
Want ik zal het zo vertellen.
Wanneer de mijne begint.
En ik had eigenlijk altijd gedacht.
Op de zomer van 47.
Dat was een van de allewarmse zomers.
Uit de tijdreeks.
Sterker nog ooit was het de allewarmse zomer.
Maar toen heeft de kanamie.
Heeft die zaken glad getrokken.
Met.

Identieke waarnemingen.
En zovoort waardoor ongelukkiger wijs 47.
Zijn recorders kwijt geraakt.
Ik geloof dat het nu 2003 is.
Als ik het wel heb.
Maar goed.
47 was een uitzonderlijk warme zomer.
En er zijn leuke foto's van mij.
En mijn zuster in.
Want ze brood de reed in een teltje.
In die ongelooflijk warme zomer.
Achter het huis.
Ongelooflijk ongeverfd.
Huishoofd.
Terwijl het noord er ben.
Een betrekkelje nieuwbouwrui was.
Ik beginde toch eigenlijk al in de zomer van 47.
Maar.
Ik was eigenlijk niet zeker van.
En er was een tweede herinnering.
Ook van 47.
Maar van een klein half jaar later.
Namelijk dat ik logeerde.
Bij mijn grootouders in Nijmegen.
En ik kreeg het uit de bof.
En ik kreeg behoorlijke last van de bof.
Tegenwoordig worden kinderen gevaccineerd.
Tegen de bof.
Behalve de kinderen.
Van mensen die tegen vaccinatie zijn.
Als je tegen de bof wordt gevaccineerd.
Dat je daar al je haren krijgt.
Of een andere wonderlijke afwijking.
In ieder geval.
Dat Pil Gates er misschien iets mee te maken heeft.
Je zal het zeggen.
Dus ik was ziek van de bof.
En ik herinner me nog.
Een kamer.
Althans dat meendik mij te herinneren.
Een grote kamer.
En dat ik om dat te simpet leg.
En dan doe je ook over de duurtjes.
Ik hoor de snachts de uilen roepen.

Enzovoorts.

En toen besprak ik dat ik hier met onze.

Groningse herinneringsdeskundigen.

Kom op.

Helpen me even met zijn naam.

Is dat niet die professor die altijd op tv is toch?

Nou dat weet ik niet.

Is dat een herinneringsprofessor op tv?

Uit Groningen komt hij zeg.

Niet Erik Scherder bedoel je.

Nee dat is niet Scherder.

Nee helemaal niet.

Ik had er nu eens heel stom niet op komen.

Maar goed.

Hij is echt bekend.

Hij weet hoeveel boeken geschreven hij ook vertaald zijn.

Het is pure alleen mijn ouderdom.

Niet mij nu.

Ik weet hoe hij heet.

Ik weet dat ik weet hoe hij heet.

Hoe ziet hij eruit?

Heel gewoon.

Heeft hij ook zo'n professor sick?

Nee helemaal niet.

Als je hem zou zien dan zeg je niet.

Oh dat is vast een professor.

Nee helemaal niet.

Hij mist ook elke vorm van fanatisme.

Of gedrevenheid.

Het is een door en door sympathieke figuur.

Met wie je over deze problemen goed kunt.

Spreek je.

Je begrijpt hoe ik nu geërgend ben.

Dat ik er zelf niet op kan komen.

Maar het doet er niet zo verschrikkelijk veel toe.

Want iedereen kan hem met een paar drukken op de knop zelf wel even vinden.

De herinneringsprofessor.

Diep je dat maar in.

Dan komt hij er vanzelf uit te rollen.

Ja.

Waarom niet?

Om met telefoon.

Daar hebben we er ook iets gebruik van maken.

Dan hebben we aanzetten weer.

Herinneringsprofessor in Groninger.
Even kijken.
Herings.
Is die verbonden aan de Rijksuniversiteit ook?
Dat was die aan verbonden.
Ik kan zijn het jammer en pensioen is dat weet ik niet.
Maar ik denk wel dat hij nog steeds een.
Probinent aanwezig is op het internet.
Nou dat ben ik benieuwd of je dat.
Ik heb nog nooit gehoord van een herinneringsprofessor.
Of je dat dan meteen kunt vinden.
Even kijken.
Ik heb je professor Dr. Dauwe.
Ja, Dauwe Drijsma.
Daar zijn we er al uit.
Leven Dauwe Drijsma.
Hij heeft heel leuk ook geschreven over herinneringen.
Iedereen kan die boeken van Hardhaan bevelen.
Hij vindt er wel uit dat dingetje.
Dat camera.
Daar ben ik weer.
Ja.
Als ik dan dat eigen beeld nog wel eens zie.
Dan zit er wel een beetje.
Ingezakt gehouden man eigenlijk.
Dat je denkt ik moet ik niet meer.
Actiever ja.
Dynamisch overeind gaan zitten.
Maar ik heb het gekke eens.
Ook toen ik jong was, mensen zeiden.
We zitten er toch ongelukkig bij.
Zitten gaan ze rechtop zitten joh.
Lemmel.
Dat heb ik altijd geïnspireerd.
Een of andere manier.
Maar goed we zijn afgedwaald.
Ik vertel al die twee verhalen van dat teltje.
Dat verhaal van mijn opa en oma.
En de bof vertel ik aan de ouderen.
Als je zei ja het is zo klaar als een klontje.
De eerste herinnering is.
Dat geval van de bof bij je groot.
Hij heeft dat ook echt onderzocht voor jou?
Nou hij zei nee dat dat niet.

Maar hij zei dat daar zitten details in die je niet van een foto kan hebben.
Daar zitten bovendien details in die je waarschijnlijk niet verteld zijn door iemand.
Want heel veel mensen denken dat ze herinnering hebben.
Omdat bijvoorbeeld een bepaald verhaal.
In de familie circuleerden dan.
Je weet hoe het met die vallen had.
Je hoorde wel 30 keer verteld of zo.
Zodat je de slotte denkt ja dat was ik zelf ook bij.
Wat vertelde je dan bijvoorbeeld aan die voedseldrop?
Ik vertelde hem dat hele verhaal van die bof.
Want dat stond me helden voor de geest.
Sterker nog ik kreeg dat ik hersteld was van de bof.
Kreeg ik van mijn groot ouders een houten ootertje.
Met een vrij oranje dak.
Dat wist ik ook nog heel goed.
Dan zei ik een houten ootertje.
Wat is dat voor een arm met dieren?
Dat was toen ik vond het geweldig.
Sowieso.
Als je ziet wat de kinderen tegenwoordig aan speelgoed hebben.
Dat je denkt wat is dit voor Israaars.
Dat is een hele uitdragerij voor mijn speelgoed hebben.
We hadden een heel klein beetje speelgoed.
Veel meer.
Dat was er niet.
Denk aan al die troetelbeesten van tegenwoordig.
Weet dat nou die troetelbeesten?
Knuffel.
De knuffels.
Ik had geen knuffel.
Bij mij weten mijn zuster ook niet.
Iets aller kinderen die ik ken.
Die hebben niet één knuffel.
Die hebben eigenlijk knuffeldierentuinen.
Het is ongelooflijk werkelijk.
Ik was laatst in naturalis.
Ik dwaal even af.
Ik was laatst in naturalis.
En daar kun je een soort knuffel mammoet.
Maar dat is niet zo.
Een soort van kubikemeter mammoet is dat.
Ik was toch in een verleiding om daar bezig te kopen.
En dan met Sinterklaas in een zut zutter.
Ik zag toch een kathode doos aan de familie aan te bieden.

Een soort familieknuffel eigenlijk.
Die dan ook uitgeruild kan worden.
Dat iedereen krijgt een bemaantje.
En dan moet de mammoet weer verder.
Hij zag er heel charmant aantrekkelijk uit.
Als knuffel moet ik zeggen.
Dat je ook aan die tanden een beetje lekker kunt trekken.
Goed.
Dus toen was eigenlijk bepaald.
Dat dit speelde zich af in herfst van het jaar 1947.
En 47 werd ik natuurlijk vier.
En dat klopt als bij de meeste mensen begint.
De concreetige herinnering als de 3,5,4.
Zou omstreeks die tijd zijn.
Ik herinner mij dus van uit mijn eigen herinnering.
Niets van voor die tijd.
Allemaal vertelt.
Ook daarna moet je natuurlijk eerlijk zijn.
Het is alsof je een rommelige zolder beklimpt.
Met zo'n zoeklicht weet je wel wat je daarvoor nodig hebt.
En als je dat kun je zo'n rondlaten gaan op die zolder.
Ah, dat is de oude kooitje van de canarepieter.
O, leren die oude tijdschriften.
Nou, dat is het eigenlijk.
Het is een beetje hopscotch.
Het is niet zo dat je de keurig geordende herinnering hebt.
Ongelukkig wijs heb ik ook toen geen dagboek bijgehouden.
Want ik ben een hele slechte.
Ik ben wel vier of vijf keer begonnen aan een dagboek.
Maar het probleem is als ik dan ga zitten schrijven aan dat nieuwe dagboek.
Dat ik al drie, vier uur zitten schrijven.
Is dat ik in noodtime heb.
Ik heb twee, drie duizend woorden op papier gezet.
Dat je denkt ja, als ik dat elke avond moet aan doen.
Waar moet dat heen?
En is dat wel zinvol eigenlijk om dat allemaal op te gaan schrijven.
Maar goed, al met alles afronden.
Dat dacht ik toch.
Ik wil best een soort van, laten we zeggen,
beperkte autobiografie schrijven.
Die eigenlijk alleen die momenten die mij bijstaan.
Inclusief die boeken die ik...
Want ik heb nog in mijn boekenkast.
Boven heb ik eigenlijk alle klassiekers van mijn jeugd staan.

En ja, ben ik enigszins ongetreden.
En dan kan ik nog wel eens even de klassiekers van mijn jeugd opslaan.
Dat zijn, en ja.
Want ik heb expeditio's.
Dat klopt het mijn broer.
Dat Exemplar van de boek heeft.
Maar dat is natuurlijk in de band van de ring.
Die op ons Lord of the Rings.
Wat op ons jongens in de laatste jaren vijftig echter een verpletterende indruk maakt.
Ja, je weet dat literaire liefhebbers vinden dat allemaal niks.
Ik heb houten sprook hier.
Fascisme, racisme, misoklinie, naar het hele stand te gaan.
Alles is daar fout aan, zou je kunnen zeggen.
Terwijl een echte lezer denkt, flikker erop.
Met je politiek correcte denkbeelden.
Het is een great story.
En ik las ook ergens.
Het is een great weird boys book.
En dat is het inderdaad.
Maar ken ik moet je het lezen op jeugdige leeftijd
om echt in de band van de band van de ring te geraken.
Maar goed, ook nog natuurlijk meneers Holgerszom.
De Wind in de Bilge.
Een aantal delen van Jules Verne.
Ik ben wel een groot Jules Verne liefhebber.
Nou, dan heb je wel eens een beetje de kanon van Volsum uit de jaren vijftig te pakken.
En dan houdt hij het hele verhaal vrij snel op
als ik het houdt op het moment dat ik ga studeren.
En de laatste scene is op zichzelf nog wel vermelden zwaard.
Want hij betreft eigenlijk de dood van Kennedy.
Dan studier ik al een jaar.
Dan heb ik al farmacief vrijwelgen gezegd.
En ik ben begonnen aan de geschiedenis.
Dan zit je in die trein.
Daar komt er een man in.
Daar heb ik afgeteld.
Heb je verteld, ja?
Ja, precies.
Ze hebben Kennedy vermoord.
Naar daar hebben we het hele weekend daar toen over gehad.
Maar ook die studiegeschiedenis waar ik aan begonnen was.
Dus per 1 februari.
Ja, want toen ook al die regeling,
dat als je voor 1 februari stopte met de studie,

dan telde dat studia niet extra mee.

Nou, dat kwam goed uit.

Ik had ook in het diepste geheim.

Heb ik die hele farmaciestudie opgedoekt.

Met de witte jas, de microscope,

alles wat er op en erbij hoorde.

Maar goed, dit had ik al verteld.

En dan eindert het verhaal eigenlijk.

Maar dat moet ik nog even...

Ik vond die studiegeschiedenis ook.

Ik dacht, ik had er niet nog een keer op gehouden

met wegenstudie.

Ik had hem aan de gang blijven op deze manier.

Dus ik ben misschien eens blijven studeren,

maar het was maar als het heel duidelijk was.

We hadden een infantiele, stoffige boel dat eigenlijk was.

Het was een bittige teleurstelling, wil ik je wel verklappen.

Verschiedenis?

Ja, het was een bittere teleurstelling.

Wat was dan de teleurstelling?

Nou ja, dat het op geen enkele wijze

enige vorm van intellectuele uitdaging bood,

dat het wel vrij duidelijk was

dat de literatuurlijsten sterk verouderd waren voor z'n verik.

Dat na kon gaan als starter, als beginner,

had ik het zo zeggen.

Ja, je hebt gelijk het eens opgehouden.

Heb ik nooit het verhaal verteld

waar mijn eerste tantaam heen bij geschiedenis is?

Nee, dat heb je nog niet gezegd.

Het is volstrekt absurdistisch.

Ik was dus misschien eens gaan studeren

en het eerste tantaam heb ik te bestaande

dat opzoeken van een boek in de bibliotheek.

Je krijgt dus een titel opgegeven,

dan moet je dan het gebouw in,

want de bibliotheek was in pammelig bij het instituut voor geschiedenis

en dan moest je zien dat boek te vinden

en als je dat gevonden had dan krijg je een plusje.

En het boek stond toch niet?

Ja, ik had het wel verteld.

En het boek stond toch niet, ja.

Dus ik ging er weer naar beneden,

ik had al lang buurhaag genoemd

en ik geroebd op die klootjes over.
Het is voor de mensen die het nog niet gehoord hebben.
Dus ik zei tegen een beetje van winter,
want dat was de wetenschappelijk medewerker
die dit plusje deed.
Ik zei, ja, ik kan het niet vinden.
Nou, zei ze, kandaat, heb je nog een voldoende?
Ik zei, ja, wacht nou even,
op een iets andere toon dan ik het nu zeg,
maar toch van, daar vind ik niet ver.
Misschien is het er wel helemaal niet.
Nou, dat wou ze nog wel eens zien.
Waarschijnlijk had ik niet goed gekeken.
Dus ik met Marietje naar boven,
ja, je begrijpt,
wanneer ik kond rustig bij gaan zitten
en Marietje bent steeds geagiteerd,
die konden boek ook helemaal niet vinden.
Het was niet goed weggezet,
het was niet teruggebracht, weet ik veel.
Maar dit is wel een bijzondere opdracht voor tentamen.
Dat ik denk dat dat nu niet meer gebeurt op universiteiten.
Ik gebeurde dat maar.
Zoek maar een boek.
Ja, nog goed,
het was toen omdat de bibliotheek nog een pandig was.
Ik zou zelf,
ik vond dat een achteraf gezien,
een van de grotere breken van de studie,
dat je niet graag helder en gedetailleerd geïnformeerd werd
over hoe je iets op zou kunnen zoeken,
waar je het op zou kunnen zoeken,
wat voor series er bestonden waarin je iets op zou kunnen zoeken,
hoe je de bibliotheek kon benaderen,
hoe je de leidse boekjes,
want dat was toen nog het startpunt van je zoekactiviteiten,
het beste kon gebruiken,
want je werd altijd uitgelachen door die dames van de balie in de UB.
Ik vond het helemaal niet prettig.
Ik heb al vrij snel besloten
dat ik eigenlijk alle boeken die ik denk gebruik,
dat die zelf wilde kopen.
Dat heb ik nog steeds.
Ik ga nooit iets lenen.

Ja,
met zo'n brilje als een week als een briefje krijgt,
wilde u het alleen de boek goed verpakt,
zo snel mogelijk weer terugbrengen.
Maar helemaal niet,
ik wilde nooit meer terugbrengen.
Ik heb ook nog eens een boekje overhoop
dat je minweger maakt.
Dat bleek een Franstala boek in de Autobene,
dat volgens de bibliotheek al ze dat 55 gulden haal,
dat een pamphlet niet meer dan dat.
Nou ja,
goed ook zij,
ik kreeg toch een voldoende uiteindelijk,
omdat Marietje het ook niet kon vinden.
Maar ik dacht natuurlijk wel,
dat behijp je wel.
Wat is dit voor raar, raar infantiel gedoe,
hier,
dit stelt niks voor.
De kolezen,
sommige kolezen gegeven,
ze waren prima,
Boogman was een goede docent,
zonder meer,
Hugo Nolst was een prima docent,
maar daar waren er ook bij,
ik zal geen namen noemen,
dat je eigenlijk wel,
je moest eigenlijk een veiligheidsspel meebrengen,
en regelmatig moest je die in je dij prikken,
want anders was je in diepe slaap geraakt
en was je waarschijnlijk nooit meer bijgebracht,
zo ongelooflijk vervelend was het.
Raren onderwerpen.
C. D. Brandtdee, contemporane geschiedenis,
die gaf twee jaar kolezen
over de Franse en Engelse mandaatgebieden
in het Midden-Oosten,
dat je ook denkt,
kun je nou niet iets anders verzinnen
dan dit soort van lokoek.
Te meer omdat we net een Cuba-crisis hebben gehad,
weet ik wel,

want dit is toch wel vrij treurig.
En bij middeleeuwen,
dat was een jaar lang, weet ik, kolezen,
over de berekening van de paasdatum
ook nou niet een inspirerend onderwerp.
Dus ik dacht al heel snel,
werkgroepen bestonden nog niet.
Er worden hangt het hele universitaire onderwijs op werkgroepen.
Die waren er niet.
Dus ik dacht al vrij snel,
jongen, jongen,
die hele hoge kolezen is dat het zo klaar is,
een klontje die doen er geen zak toe.
Ik zal op de duur wel eens kijken
wat voor tentamus ik moet doen,
maar ik ben echt mijn vrijheid gaan vieren,
ik kan niet anders zeggen.
Ik kan nu ook wel bekennen
omdat ik nu toch binnenkort tachtig hoor.
Ik heb acht jaar gestudeerd,
maar goed trekt een half jaar
voor die farmacie, ik heb zeven,
een half jaar gestudeerd.
En ik denk dat er heel weinig mensen zijn geweest
in de jaren zestig,
die meer films hebben gezien
dan ik heel, heel weinig.
Ook heel weinig mensen in de jaren zestig,
die meer detecties en thrillers hebben gelezen dan ik.
Dus je ziet, ik heb mijn tijd,
mijn enorme zeeën van tijd,
want die dat gevoel had je,
heb ik heel goed gebruikt.
Maar ik was ook blij dat ik stopte
het verhaal in de herf van 1963.
Precies twintig jaar is het.
Dus je vrijheid vieren was echt lezen
en films kijken.
Ah, geëerlijk.
Fantastisch, werkelijk.
Ik vond het fantastisch.
Ik had hele gemengde gedacht
over het Utrecht Studentenkoor,
maar ik had wel op z'nzelf.

In later jaar heb ik een heel prettig studentenhuus gewoond met besclafde koorleden die weleens een boek hadden gelezen.

Om z'nzelf wel vrijuitzondelijk was in die kringen.

Ja, dat was ook zo iets.

Ik heb mijn hele leven geleefd met illusies waar niets van uit is gekomen.

Ik dacht dat je dan in de societij zou zitten en dat je daar dan diepzinnige gesprekken zou voegen over boeken die je gelezen hadden.

Vraagstukken, niet waar de grote vraagstukken van het leven en nog de boekclub.

Het was niet z'n anders dan dronkige schreeuw en rare vechtpartijen, stoeien, shorren.

Gemeenschappelijk de meest stompzinnige liddergezingen.

Het was echt iets.

De societijleven was echt een absoluut diepte punt.

Die studie inspireerde me ook al niet.

Dus ja, ik heb nou wel overwogen.

Ik had niet eens met iets heel anders gaan doen.

Ik had politiekologie namen.

Zodat maar God zei, dank heb ik dat niet gedaan.

Dan was het daar en dat zondelingen Maxissie zijn kamp terecht gekomen.

Dus dat was ook niks.

Nou ja, uiteindelijk heb ik na jaren mijn kandidats gedaan en dat ging allemaal prima.

Is het ook zo dat je de jeugdgerinneringen van jezelf koppelt aan de grotere gebeurtenissen in de geschiedenis in het boekje?

Dat is goed.

Dat is een hele goede vraag die ik eigenlijk minder mee heb overgeslaagd.

Want nee.

Je moet niet alles verklappen, he?

Ik moet niet alles...

Dat de mensen denken, ik hoef het niet mee te kopen.

Ik heb het toch...

Nee, want dat begint natuurlijk pas heel laat in je leven.

Kijk, dat Wageningen van de jaren 50, dat voel je wel aan je water.

Dat was geen wereldstad, eigenlijk.

We woonden dicht tegen het centrum van

dat stadje aan.
Het was allemaal in om dorps.
Je kende iedereen.
Ik heb ook wel beschreven
dat de hele wereld waar Eering mij bewoog.
Dat was 1,4 kilometer.
Ik kom alles binnen 10 minuten lopen.
De kleuterschool, de lagerschool,
mijn vriend Vang, mijn vriend Jan Zegers.
Alles was binnen 10 minuten te lopen.
Dus het stelde me niks voor.
Nee, de grote boze buitenwereld.
Even afgezien van de Flying Enterprise.
Ja, dat moet je zelf maar zien.
Dan moet u het boekje maar lezen.
De meeste mensen, die niet oud zijn,
weten niet wat de Flying Enterprise is
en hoe geweldig, spannend dat was.
Nee, begint eigenlijk.
De grote boze buitenwereld komt
heel langzaam binnen.
En eigenlijk de eerste keer was ik 56,
toen de Russe de opstand
in Hongarije neersloeg.
En waar mijn vader zeer verontwaardigd over was,
dat herinner ik me nog wel.
En natuurlijk ook wel.
Toen mijn vader lid,
die vongen lid werd gemaakt
van de BB-bescherming-bevolking,
begon je ook wel na te denken
over nucleaire strijd, nucleaire oorlog.
Dat wel.
Maar feitelijk voor mij,
dan 56 ben ik 13.
Ergens tussen je 13.
en je 16.
en 17.
begon de wereld binnen te komen,
maar heel beperkt.
Die hele koortsachtige
was van tegenwoordig niet waar.
Dat bestond totaal niet.
We waren er in tv.

We luisterden nooit naar de radio.
We gebruikten de draad omhoep niet.
We lazen een krant.
Ik ben ik met de strips begonnen
en de slotte hier en daar
en daar heb ik al wat gelezen in de krant.
Maar dat ik echt een beetje geïnteresseerd raakte
in de wereld, serieus geïnteresseerd,
dat is toch pas begin 63.
En toen was ik nog,
ik volgde de verkiezingen van 63.
En ik was daar
een supporter van de VVD.
Dat stemde mijn ouders.
Dat stemde de hele familie.
Iedereen was van de VVD.
Niemand zei ooit de VVD.
Het was oud, je stemde op oud.
Maar wij waren dus
toen we ik luisterden naar de radio
van die verkiezingen uitslag van 63.
Oud was toen al weg.
Dat was het soort toxopees.
Dat was de voorman
van de VVD.
Een zware figuur.
Laat er volgens mij een vreselijk oud ongeluk heeft gehad.
Maar goed, dat doet er niet zoveel toe.
Dus ik was afmakkelijk dan voor de VVD.
En dan, vier jaar later,
vijf jaar later,
was ik al lid voor de partij van de arbeid geworden.
Wat is er dan in die vier jaar gebeurd
zodat je er anders over bent gaan denken?
Alles.
De hele sfeer van het land.
Jaren 60.
Ik heb beeld en beschreven.
Er moeten de mensen maar zelf lezen in het boek.
Het komt dus door de ontwikkeling in het land
of ook door wat je zelf hebt meegemaakt in die vier jaar?
Ja, vooral de sfeer natuurlijk.
Van de sfeer van de jaren 60.
Die was heel bepalend.

Als je dan denkt wat is de sfeer
tegenwoordig bozer,
tristig,
pessimistisch.
Jaren 60 waren in
alle denkbare opzichten
een radicale tegendeel.
Opgewerkt, vrolijk,
feest, hitweek.
Hitweek?
Wat was dat?
Kijk, jij weet niet eens wat hitweek is.
Er was wel een blaadje over.
O, dat was een blad.
Over de nieuwe wereld.
Dat laat wel de hitkrant.
Dat is een leuk blaadje.
Mocht het overigens niet lezen
toen ik in dienst was, mocht je het niet lezen
op de basis.
Dat was ook wel een idee.
Dat moet ik
wel eens iets overgeschreven trouwens.
Wat ik nog even benieuwd naar ben,
je begon met de biografie
van Hitler en de verschillende biografier
die er zijn.
Heb je ook daarna gekeken
om te bepalen hoe je dit boek jezelf wilt maken?
Ja, dat is een interessante vraag.
Ik wist, in ieder geval wilde ik
niet zo'n enorm mega open schrijven.
Dat was ook niet zoveel tijd voor natuurlijk,
maar
ik had geen zin om...
een hele vraag bij zo'n tekst die je dan schrijft
is, in hoeveel
het tredje in detail.
Nou ja, laat ik als voorbeeld geven
mijn eerste vriendin.
Daar heb ik nu een aantal halfen
bladzees, is het veel overgeschreven
ook omdat ik...
het blijkt overstaat dat ze al enige jaren dood

is.

Weet je wat je zo'n half jaar ouder dan ik.
Bist je dat of heb je onderzoek moeten doen
voor het boekje aan? Ja, ik heb een beetje onderzoek gedaan
om te kijken of ze nog levert.

Maar ja, ik dacht
terwijl ik het schrijven in ieder geval
dacht, ik ga daar niet
in ander tijd reden.
Dus ik heb het wel
in ieder geval afstandelijk
heb ik het... heb ik het beschreven.
Ik heb wel keurig beschreven
waarom er aan het einde kwam
dat ik het door haar vader de deur was uitgezet.

Dat heb ik keurig beschreven.

Maar over, laten we zeggen
het hele idee van
van een jongen van
ik 17, 18

en een meisje van vergelijkbare
leeftijd, dat heb ik.

Daar ben ik niet in ander tijd reden.

Sowieso laat je bepaalde details
laat je weg omdat ze
of pijnlijk zijn of
dat je niet vindt dat een ander
eigenlijk met dit soort van
privé details vermoed
moet worden of ook niet verdiend
dat die nou toe vallen omdat
ik een bekende Nederlander ben geworden die zo'n
boekje schrijft.

Er zijn natuurlijk allerlei mensen die niet verdienen
dat ze daar aan de orde worden gesteld.

Of het moet in positieve zin zijn.

Dat wel.

Er zijn ook dingen over jezelf
dat je denkt nou
dit toch maar niet
in die zin
is het een typische
heeft het wel typische autobiografische trekken
maar goed

ik heb ook over mijn moeder
heel kritisch geschreven
dus
dat ik dat wel kon doen in gezet.
Dus je bent ook echt door die onderzoek
die je hebt moeten doen met je eigen
geschiedeniswonen getoken.
Ja maar
het blijkt toch dat je ontzettend veel vergeten
bent.
Het gekke is dat je vooral vakanties
hier zo ontzettend scherp erin had.
Dus er staan nog al vrij veel vakanties.
Allemaal of bepaalde vakanties?
Allemaal.
Maar weet je dan nog vandaag tot dag wat je gedaan hebt?
Niet vandaag tot dag maar
we zijn merkwaardig genoeg
met het hele gezin naar Parijs geweest
in 1953.
Dat heb je verteld met je vader.
Nu gaat het weer regenen volgens mij.
Of wat van mij hoor.
Oké ik doe even.
Het valt van mij.
Ik hou mijn ramen open.
Ja dus dat
die radio
meteen gewoon een bonk uit komt.
Weeselijk werkelijk.
Dat heb ik aan de tijd
ook daar geeld.
Wat van het herinner je ook van zijn vakantie
bepaalde hoogtepunten vooral die dingen
die als jongetje ons hadden leuk voelt
natuurlijk.
Ik was een jongetje.
Dat is wel een nieuwsgierig jongetje.
En wat natuurlijk wel een thema is
is dat ik verschrikkelijk geplaagd werd
vanaf het moment dat ik op de kleuterschool zat
tot de 2e klas van het gymnasium.
Ja.
Toen was het eigenlijk vrij plotsling afgelopen.

Laatst pak mij daar nog iemand op aan.
Toen waren we een podcast
een andere podcast aan het opnemen.
Toen zei Rini, want dat was tegene met wie
ik die podcast maakte die had dat gehoord.
En die zei van heeft Maarten misschien toen
in die tijd een soort van muurtje om hem heen gebouwd
wat nu nog steeds staat zodat
hij dat alle kritiek een beetje op afstand houdt.
Hij zei is een beetje huis, tuin en keukenpsychologie.
Dan moet je ze aan een vraag hoe of hij dat zelf heeft.
Een beetje lekepsychologie.
Nou zeker afstandelijkheid
die is wel karakteristiek.
Dat nu sowieso een afstandelijkheid is
die al in mijn karakter was ingebouwd
of dat hij
er wel was
maar versterkt is natuurlijk door
het feit dat je als geplaagde
hoort u toch wel buiten de kring van
de geaccepteerde kindertjes
gezet.
Wat niet leuk is, want je weet
iedereen wil graag erbij horen.
Ik hoorde er niet bij.
Zoveel was in ieder geval verduidelijk.
Die afstandelijkheid heb ik denk ik
steeds wel.
Maar ja dat is een fameuse anecdote
dat mijn moeder tegen mij zegt
je maakt nooit ruzie
met mij en dan kan ik
weet je hoe dat komt.
Dat komt niet echt van mijn hout.
Want ik moet zeggen
dat mijn zuster, ik kom
fantastisch met mijn moeder maken
werkelijk.
Ik ken dat hij daarmee bewijzen hoe groot
hij liefde was terwijl
ik ben geen groot voorstander van ruziemakerij.
Dat is als een moeder zoiets zegt toch al tegen kind.
Merkwaardig toch?

Ja.
Mijn moeder was niet altijd even aardig.
Mensen moesten dat maar aanlezen.
En op het moment hield dat toch wel op
die plaagrij.
Ik ben altijd aan die haren.
Je wordt nog wel raar bejegend.
Om die fouten gereden
dat je er van houdt om boeken te lezen
en heel veel mensen vinden mij
natuurlijk een irritante betwetter in eerste klas.
Dat begrijp ik ook wel.
Het probleem is dat ik het meestal inderdaad
beter weet.
Ik neem mijn eerste schoonvader
en daarna ben ik
wat betreft de schoonvaders wel op de rem
gaan staan natuurlijk.
Het is natuurlijk wel een beetje zo bij een autobiografie
wat je net zelf vertelt dat je de bepaalde
mate van het censuur toepast.
Iemand die natuurlijk een boek over jou zou schrijven
zou zeggen dit is heel kenmerkend
voor hoe hij eerst dus dit laat ik erin staan
want dit moet de lezer die meer over Maarten wil weten
moet dit weten.
Dat maakt toch over jou?
Ja, zeker.
Vooral met het getuigenissen van anderen
en wat mij grensloos irriteerd is
dat ik op die getuigenissen
die ik bepaald niet allemaal even objectief vond
dat ik daar niet op kon reageren.
Een deel vond ik gewoon ronduit kwalijk.
Dus nee, dat vond ik niet.
Dus je vindt er wel dat daar wederhoor bij hoort dan
als je dat doet?
Ja, hoe aan wederhoor lijkt mij.
Maar ik kan er ook niet voorstellen
dat na een bepaalde dood
een tweedeelige biografie van mij
zal worden geschreven
dat zit er niet zo in
en zou ik ook zelf niet op prijs stellen.

Nee.

100 bladzijden lijkt mij eigenlijk gezegd
prima, prima biografie.

Dan heb je voor mij echt wel alles
gezegd wat het te zeggen valt.

En heb je al het werk nu klaar?

Ik had het in nood daar maar op papier staan.

Ja, er moesten nog wat correctiedingetjes gebeuren.

Net vanochtend blijf daar

definitieve correctie

in de mail.

En dan wordt het boekje de productie in.

En wat is de oplaging

van de eerste druk?

Ik schat.

Maar dat weet ik absoluut niet zeker.

Ik denk 6, 7000 ofzo.

Wil je doorpraten met andere luisteraars
over deze aflevering?

Dan kan dat op dat zap en op Telegram.

De link naar beide groepen

is in de beschrijving bij deze podcast.

Wij laten niets weg.

Helemaal niets laten we weg.

Alles moet erin.

18 euro per jaar.

Dat zijn vuile imperialistische verovergaars.

Nog meer geschiedenis hoor je in het

luisterboek Industriële Revolutie.

Moordschutige typisch

die de wereld halverwege naar de verdomme

is hebben geholpen.

Maarten Verossum geeft drie uur lang college.

Eigenlijk hadden Industriële Revolutie

zich in China af moeten spelen.

Bekijk de beschrijving bij deze podcast

en dan vind je vanzelf de link naar het luisterboek.

En wil je nog een podcast luisteren?

Luister dan nu naar C Level

over de kwantum technologie.

En hoor hoe Nederland probeert

mee te doen bij de allerbeste ter wereld

als het gaat om deze vooruitstrevende techniek.

De link naar de podcast

vind je in de show notes.